

ERDÉLYI GAZDA

XLV. ÉVFOLYAM.

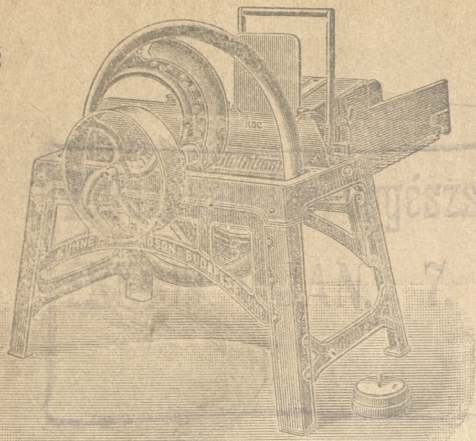
KOLOZSVAR, 1913. Január 5.

1. SZÁM.

„KÜHNE” MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T. MOSONBAN

elismert elsőrendű kivitelben szállit uradalmak és kigazdák céljainak megfelelő mindenféle
MEZŐGAZDASÁGI GÉPET.

2012

Idénygépek: szecsavágók, répavágók, hengeres-, tárcsás- és köves darálók, tengeri morzsolók kézi- és erőhajtásra, tengeriszár-tépők, gyökmosógépek, takarmányfülesztők.

Teljes takarmánykamraberendezések

a legmodernebb kivitelben. Helyszini felvétel és tervezés díjtalan.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Fiókraktarak: Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár

I. H. C. Benzin-Motorok gazdasági üzemek számára a legújabbak,

mert szerkezetük oly egyszerű, hogy a kezelést a legegyszerűbb bérésre lehet bízni; mert az alkatrészek cseréléséhez szakértő nem kell; mert kiváló erősen vannak építve és mégis meglepően olcsók; mert a fizetési feltételek biztók.

Gyártmányaink:

- I. H. C. Vertical-Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel (szecsavágó, darológép, répavágó, körfűrész, tengerimorzsoló, vízzivattyú stb. stb. hajtására.)
- I. H. C. Horizontál-Stabil-Benzinmotorok, 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (takarmánykamra, villanytelep, malom, stb. számára.)
- I. H. C. Horizontál-Benzinlokomobilok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (cséplőgép, tengeriszár-tépőgép, tengerimorzsológép stb. stb. számára.)
- I. H. C. Famous-Vertical Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel, kézikocsira szerelve, (kisebb fajta cséplőgépek számára.)
- I. H. C. Benzin-Magánjárók (Traktorok) 12, 15, 20, 25 és 45 tényleges lóerővel, (cséplés, vontatás, szántás stb. számára.) 2731

Részletes katalógust és árjegyzéket kívánságra díjmentesen küld:

**International Harvester Company of America,
Budapest, V., Váci-ut 98. sz.**

**Zsákot,
Zsineget,**

2200

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

30 év óta legmegbízhatóbbnak elismert FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33. A Fischer-féle szőlőkötözőfonál jobb és olcsóbb, mint a raffia. — Pontos, szolid szolgáltatás. PONYVAKÖTŐZŐ INTÉZET. — Tessék ajánlatot kérni.

Eladó egy Kühne gyártmányu

20 számú „Tornado” tengeriszár-tépőgép, mely kitűnő karban van és alig volt használva. Bővebb felvilágosítás:

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNEK Nagyvárad, Fiókjánál

Nagyvárad, Nagypiac 1. nyerhető.

2856

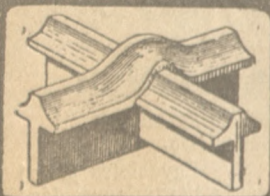
Ideggyenge férfiak! Az elgyengült erő azonnali visszaszerzésére legmegbízhatóbbak az

Evaton-tabletták,

melyeknek káros következményük nincs. Próbadoz K 4.40, fél doboz K 10.20, 1 egész doboz K 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi.

Polgár Gyula gyógyszerháza

Pozsony, II., Frigyes főherceg-ut 20. szám
2823 Oszt. 26.

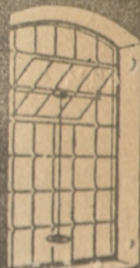
Szab.

„Köpplinger”-rendszerű Idomvasablakok

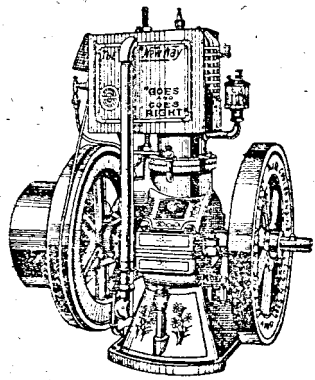
a legjobbak és a legolcsóbbak.

Egyedüli gyártója: — ismertetéssel és költségvetéssel díjtalanul szolgál

Lepter János vasszerkezeti és idomvasablakgyár :: Telefon 55-22
Budapest, X., Asztalos Sándor-ut 16

Takarmánykikészítőgépek

kézi és erőhajtásra a legmodernebb szerkezettel és legtökéletesebb kivitelben olcsó árak mellett!!

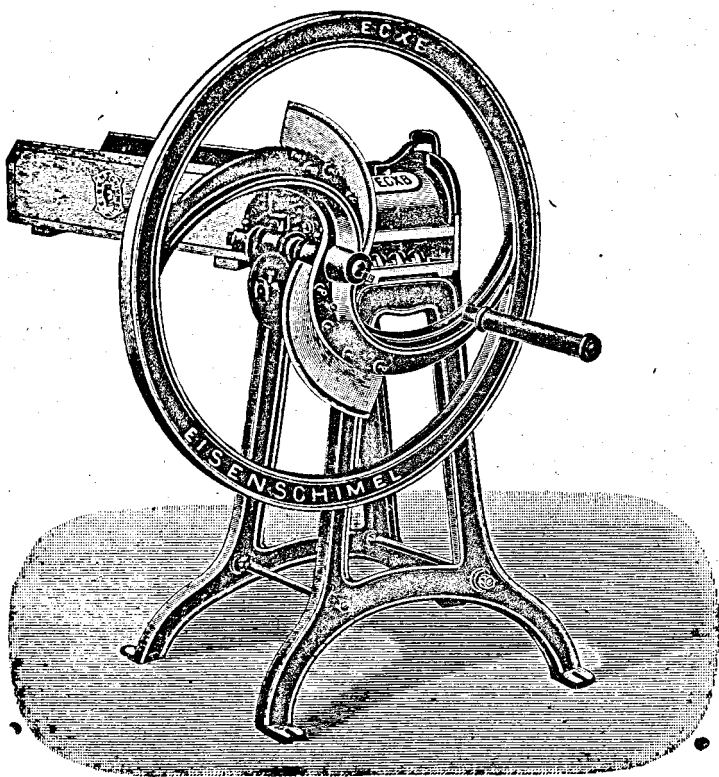
Ujdonság!

„NEW-WAY“

Ujdonság!

léghütéses hordozható benzinmotorok, csővezeték és vizardány nélkül.

A motorteknika legszebb és legsikerültebb vívmánya.

Bächer Rudolf-Melichár Ferenc mezőgazdasági gépgyárak

Magyarországi vezérképviselő:

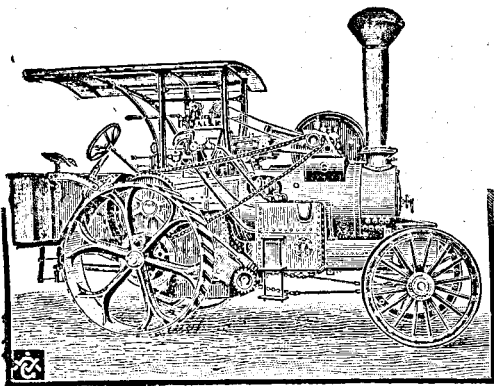
Szücs Zsigmond.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

1913 év január hó 1-től VI. Teréz-körut 26.

2672

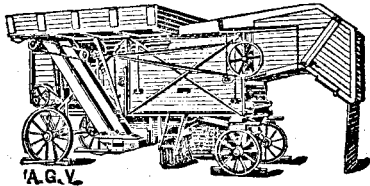
Az állami gépgyár gyártmányai:

Utimozdonyok

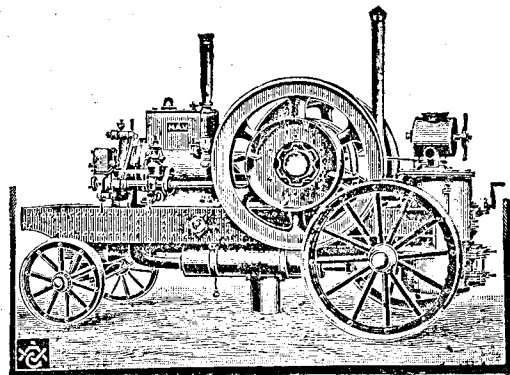
14 légkörnyomásra, compound rendszer szerint szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzelésre! Gazdaságos üzem! Gőzcséplőgépek hajtására, tehervontatásra és utánuk akasztott ekevel való szántásra alkalmasak.

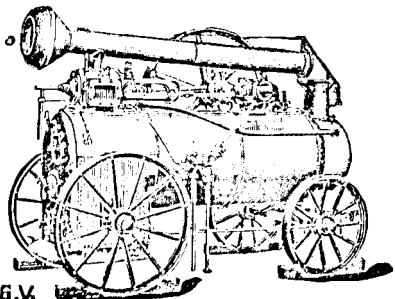
Acélkeretű golyós-csapágyas cséplőgépek.

Csekély hajtóerősükséglet! Csekély kenőanyag-fogyasztás! Tengelykopás kizárva! Nagy teljesítő képesség!

Szivógázlokomobilok

Ujdonság! Szabadalom!
Rendkívül olcsó üzem! Zajtalan működés!
Könnyű kezelés!
Üzemköltség naponként kb. 5 korona.
Földgázüzemre is alkalmasak!

GŐZLOKOMOBILOK

10 légkörnyomásra szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzelésre egyaránt alkalmasak. Nagy munkaképesség. Csekély vonderősükséglet. Nagy tüzelőanyag- és vízmegtakarítás.

„Losonci“ tolóhengeres,
„Rekord“ meritókanalas
és

Szabad. „Rekord II.“

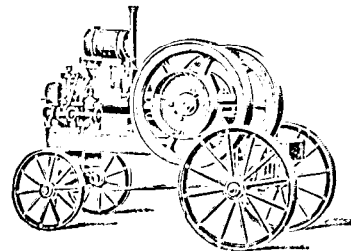
műtrágyavetőszerkezettel kombinált

sorvetőgépek.

Eredeti Kalmár-féle gabonatisztító rosták.

Resicai acélekék.

2021

Benzinlokomobilok

porlasztóval (karburátor) és szabadalmazott szelephűtéssel ellátva.
Megbízható üzem! Egyenletes járás!
Egyszerű kezelés! Kevés benzin fogyasztás!

Uj árjegyzékünk megjelent!

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Kivánatra szívesen megküldjük!
Budapest, Váci-körut 32. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

**Kérjük az
előfizetéseket
megújítását!**

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- A nemzeti birtokpolitika tüzhelye. 3
- Mit várhatunk és mi a teendők a tavaszi ve-
tésre. *Gáspár József.* 4
- A „Székely Szövetség” akciója. 5
- Baromfitenyésztésünk. *Gróf Teleki Józsefné.* 5

Vegyes közlemények:

- Uj ügy- és személybeosztás a földmivelségi
miniszteriumban — A gazdasági egyesületi
titkárok értekezlete. — A képviselők és az
agrárvédelem. — Az ország haszonállat-
állománya. — A piaci hírszolgálat szervezése.
— A különálló szervezetek ellenőrző köte-
léke. 6

Hírdetések.

A nemzeti birtokpolitika tüzhelye.

A mult esztendő törvényhozásának kívánt és immár megérlelt gyümölcs a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége, amelyet a törvényhozás ingatlan feldarabolásoknak, telepítéseknek, bérlőszövetkezetek létesítésének és más birtokpolitikai műveleteknek a nyereszkesedés kizárásával való végrehajtására és ezen műveletekkel, valamint gazdasági munkaházak építésével és közlegelők szerzésével kapcsolatos hiteligények kielégítésére az idők teljességében alakult, akkor, amikor már veszedelemmé kezdett fajulni a nemzeti lét emez objektumaival való lelketlen spekulálás.

Az intézet immár eredményekre tekinthet vissza, amelyeket leginkább az magyaráz meg, hogy a vezetésben és a végrehajtásban teljesen érvényesültek azok az elvek, amelyek az alakulás idején kitűzettek.

Rövid szemle a mult esztendő munkásságán teljesen igazolja ezt az állítást, amely egyuttal azt is megvilágítja, hogy a program beváltásában mily lelkiismeretesen járt el a vezetőség, amely erre a nagy nemzeti munkára kapott megbízást, törvényhozási felhatalmazást és társadalmi segítséget.

Parcellázás céljából megvásárolt az intézet körülbelül 14.215 kat. hold földet és ezt nagy részben kisgazdáknak, apróbb részletekben már tovább adta, részben még a parcellázás folyamatban van. A vételár megállapításánál az intézet programjának megfelelőleg a főszólyt arra helyezte, hogy a vevő kisgazdák anyagi boldogulása biztosítva legyen. A vevők a vételár 25%-át fizetik le készpénzben, míg a hátralékos 75% fedezetére hosszú lejáratu, alacsony kamatu kényelmes törlesztéses kölcsön lesz folyósítva. A vevőket mérnöki költség nem terheli, nagymértékű illetékedvezmény is segíti őket. A feldarabolt birtokok Veszprém-, Hont-, Trencsén-, Somogy-, Pest-Pilis-Solt-Kiskun-, Sáros-, Heves-, Jász-Nagykun-Szolnok-, Csanád-, Zemplén-, Szabolcs-, Arad-, Szilágy-, Kolozs-, Szolnok-Doboka-, Torda-Aranyos-, Kiskü-

küllő- és Maros-Torda vármegyékben fe-
kűsznek.

Bérbe vett az intézet 16.495 kat. hold földet, mely területből egyedül Biharvármegye 18 községében 1838 kisbérllővel 21 bérceport lett alakítva. Kilenc középberletet is létesített az intézet 6202 holdnyi bérllővel. Ezenkívül 27,452 kat. holdon vette át az intézet kisgazdák bérllőinek kezelését. Bérllőknél a tulajdonossal szemben az intézet szerepel mint főbérllő, egy összegben fizeti a tulajdonosnak az évi hasznóbért, viseli a deleredot, a feldarabolással, kiosztással és a bérbeszedéssel járó gondot és ez által a kisgazdák részére hozzáférhetővé teszi az olyan földet is, melyet eddig csak nagybérllőknek adtak ki hasznóbérbe. Minden bérllőkörzethez a mindenben megfelelő gazdatisztek sorából egy-egy bérllő felügyelőt alkalmazott az intézet, akik a bérllők között élvén, azokkal állandó érintkezésben vannak, nekik gazdasági tanácsot szolgálnak, őket a modernebb gazdálkodásra szoktatni vannak hivatva.

Legelőkölcson címén a vételár teljes összege erejéig ötven éves törlesztéses kölcsönök alakjában huszonhét községnek, (közirtokosságnak) összesen 2.693,400 koronát szavazott meg az intézet. Előmozdította ez által a községek legelőszerzési törekvéseit, közvetve pedig az állattenyésztés érdekeit is szolgálta.

Gazdasági munkaházak építésére folyósítva lett 428.500 korona, megszavazva 543.500 korona, amit mihamarább fel fog használni az érdekeltség.

Telepítésekre szánt birtokokon a telepek elhelyezése a súlyos pénzügyi viszonyok következtében nem volt lehetséges. Ez kétségtelenül a legnehezebb feladata az intézetnek, mert a telepeseknek a föld vételárának 25%-án túl még legalább annyi vagyonnal kell rendelkezniük, hogy a költözködés, új berendezés és házépítés költségeit viselhessék. Ez az okszerű telepítési politika elemi követelménye, mert ha legalább ennyit nem követelnek a telepesektől, mögöttük mihamarabb feltűnik a pusztulás réme, amely magával ragadja a telepesnek kis vagyó-

A szabadalmazott

„JURENÁK” EKE

2743

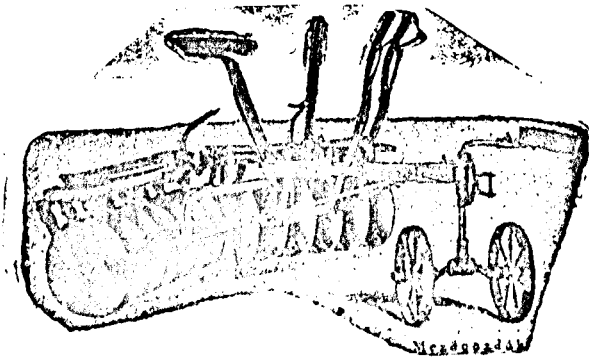
- : Szerkezete egyszerű :
- : kezelése könnyű :
- : szabályozása gyors :
- : cca 50%-kal többet szánt :
- : cca 30%-kal kevesebb :
- : vonóerőt igényel. :

A jövő ekéje!

Részletes árjegyzéket szívesen küld:
a „Jurenák” szab. Ekegyár R. T.
Marosvásárhely.

A DEERE-féle tárcsásborona

valamennyi tárcsásborona között a legmodernebb és legerősebb szerkezetű.

Magyar
Mezőgazdák
Szövetkezete
BUDAPEST,
V., Alkotmány-utca 31. sz.

nát, ami azt eredményezi, hogy a telepítés helyett lesz a kicsiből való teljes pusztulás, amint ezt számtalan spekulációra alapított telepítés megmutatta.

Főbb vonásaikban ezek történtek a nemzeti birtokpolitika tüzhelyén a tünő esztendőben. Megszívlelésre és cselekvésre indító mozzanatok ezek, amelyek bizonyára arra indítják a jó magyart, hogy itt, ennél a tüzhelynél keresse a birtokpolitika kialakulását ne pedig a spekulációnál, amely mint tűz támadja meg és pusztítja az igaz nemzeti értékeket.

Mit várhatunk és mi a teendőnk a tavaszi vetésre.

Tulhaladva azon a határponton, meddig az őszi vetések ideje terjedhet, most már tényekre, adatokra támaszkodva mondhatjuk ki, hogy az erdélyi részeken az őszi kalászosokkal bevetésre tervezett szántóföldeknek oly magas %-a maradt vetetlen, hogy ahhoz fogható, amióta megbízható feljegyzéseit kapjuk a statisztikának, egyetlen év sem mutathat fel. Az őszi vetéseknek ilyen nagy arányu elmaradása már magában — minden kombináció nélkül is — elég nagy veszteség. Ezekhez a veszteségekhez azonban: «a baj nem szokott egyedül járni», mások is szegődnek, melyek vagy természetszerű következményei az őszi vetések elmaradásának, vagy pedig szorosan kapcsolódnak hozzá.

Azok az okok ugyanis, melyek az őszi kalászosok elvetését akadályozták, utját vágják annak is, hogy őszi szántást lehessen végezni: tehát a vetetlen maradt szántóföldekhez az ugarolatlan maradtak is hozzájárulnak, hogy sok munkát tereljenek át a tavaszra, melyeket az őszi kellett volna elvégezni. A tavaszra áttolódott eme sok munkára nehezedik, mint súlyosbító körülmény az, hogy a mostani jelekből következtetve, a tavaszi munkaidő előreláthatólag a szokottnál rövidebb lesz: tehát rövid tavaszra és sok munkálatokra vannak kilátásaink.

Az őszi el nem vetett kalászosok helyére: elsősorban a tavaszi buzára, azután pedig az árpára gondolnak. Gazdáink nagy többségének mindenütt a tavaszi buza iránti hajlama észlelhető. Ezt bizonyítja a tavaszi buza iránt megindult igen élénk kereslet és az a körülmény, hogy már most: 32 koronán áll a vetőmag tavaszi buzának a piaci ára. Az őszi kalászosok vetésének elmaradásához fűződő bajok egyike és pedig a súlyosabbak

közül való, hogy az őszi vetések pótlására a törekvés mindenütt a tavaszi buza felé irányul. A tavaszi buza az őseinktől ránk maradt ezt a szálló ígét: «*tavaszi buza, tavasz buza*», mely más néven a termés bizonytalanságát jelenti, napjainkban is nagyon jól kiérdemelte.

A tavaszi buza termésének bizonytalanságát a folyó évben emeli az a körülmény is, hogy a vetéséhez csak rövid időre van kilátás; a február—március havi vetési időszakából alig számíthatunk rá két hétnél többet.

Az erdélyi részek legnagyobb területén pedig az április—május hóban vetett tavaszi buza terméséhez csak annyi reményt táplálhatunk, mint az osztálysorsjegyek nyereségeihez.

Fokozza a tavaszi buza termésének bizonytalanságát — az emberek önzése, nyereszkeskedési vágya és kapzsisága is: a 22 koronás őszi és 32 koronás tavaszi buza árak feltartozhatlanul hajtják a minden áron pénzszerzőket arra, hogy a tavaszi buza helyett őszi buzát adjanak el, melyre takarót is találnak abban, hogy morfológiailag ezidőszerint az őszi és tavaszi buzát feltétlen biztossággal megkülönböztetni nem lehet. Az eladó szavatossága pedig nem sokat ér, ha e felett csak akkor lehet egész határozottsággal dönteni, amikor a baj már megtörtént — a vetés nem hozott termést. A tavasszal vetett őszi buza pedig — még a tavaszi buza bizonytalanságára is rádupláz.

Jelenleg csak azokat a szántóföldeket vehetjük számításba, melyek vetetlen maradtak, mint olyanokat, amelyek szaporítani fogják a tavaszi munkálatokat. Ez a számítás azonban, az őszi munkálatoknak a tavaszra áttolódása tekintetében, még most nem zárható le. A gazdák nyomása alatt annak a gondolatnak, hogy ha kimarad az őszi vetés, elmarad a jövő évi aratás: szabályt, szokást, törvényt, mellőzve — csak a lehetőséget tekintették; szántottak, vetettek — oly időben és oly földeken is, melyeknél már a vetés előre rajzolta a sikertelenség képét. De vetettek mégis, — mint a vízbe esett kapaszkodik a szalmaszálhoz is — hogy ne vádolhassák magukat egyetlen oldalról megtámadható mulasztással sem: vetettek — azt mondjuk — a létfenntartására törekvés által hajtott ösztönből. Az az őszi vetés, melyet november—december havában végeztek, amely sok helyen vízbe esett, vagy ha nem is volt éppen víz a talajon, amikor vetettek, de jött utánna 3—4 napos eső, úgy, hogy amiótt hetekig állott a talaj víz alatt — tehát ígyis, úgy

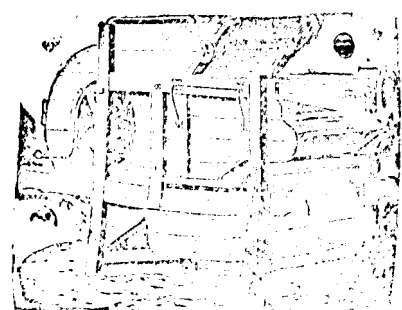
is vizet kapott: csak akkor táplálhatna valamelyes reménnyel a fennmaradásához, ha az őszi buza, a közel múlt őszi — a rizs természetét ölhette volna magára.

Nagy bizodalommal a korai őszi vetések iránt sem lehetünk, melyek elég szépen kikélték ugyan, de az állandó esözések miatt, alig fejlődve, gyarapodva mentek a teelés alá, mivel ezeket meg a felfagyás eshetősége fenyegeti. Az időjárás eddigi alakulásai — a már többször ismétlődött száraz fagyok — erősíteni látszanak a felfagyás iránt támadt aggodalmainkat.

A vetetlen maradt és a kiszántás eshetősége alatt álló őszi vetések nagyterülete, szembe állítva az előre látható késői kitavaszkodással — a tavaszi buza vetésére nagyon rövid időt helyeznek kilátásba. Már most kell tehát gondolkodnunk a felett, hogy a tavaszi buza helyett olyan kalászosot vegyünk elő, mely után április—május havi vetés mellett is eredményt várhatunk. Ilyen kalászos az erdélyi részek zordonabb vidékein a *zab*, az egész erdélyi részeken pedig az *árpa*. A kettő között tehát első helyre tesszük az árpát, melyet jobb hiányában emberi eledelnek is lehet használni, szalmája pedig a takarmányfélék között foglal helyet.

A késői kitavaszkodás, melyre a földnek jelenlegi átázása és a csapadék napnap után ismétlődésénél fogva, majdnem bizonyossággal lehet számítani — nemcsak a tavaszi kalászosok vetése eltolódását vonja maga után, de hátra veti a *tengeri* vetését is. Minthogy a jelenleg termesztés alatt álló, közönséges tenyészfajták után csak úgy várhatunk jól beérett termést, ha azokat május hó 15-ig elvethetjük, hogy ne ismétlődjenek a tengeri termésünk múlt évi bajai — keresnünk kell olyan tengeri fajtát, melyet május hó 15-től június hó 10—15-ig vethetünk a beérett termésre kilátással: ez a tengeri fajta — a *nyári tengeri* (csinkvántino), mely az erdélyrészi klíma mellett is 90—100 nap alatt érett termést hoz.

Tovább szöve a várható bajok és akadályok láncszemét: elkészülhetünk arra, hogy rövid lesz azaz idő is, amelyet a nyári tengeri vetésre fordíthatunk. Felmerült tehát az a kérdés, mely növények vetésével hosszabbíthatjuk meg a tavaszi vetés időszakot, azaz most már: mely növényeket vethetünk — a *nyáron*. A nyári vetésre rendelkezésünkre áll: a *köles* és *hujdina* és pedig a mély fekvésű jobb erőben levő talajon a *köles*, a ma-

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!!

Európszerte első helyen elismert kitiünö szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden következményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságokról szíveskedjék ingyen írgyözéket kérni.

KALMÁR Zs. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

gosabb fekvésekben és a gyöngébb táperőben levő talajon a hajdina. Mind a két növény csak valamelyest kedvező időjárás mellett 40—60 nap alatt érett termés alá fejlődik.

Gáspár József.

A „Székely Szövetség“ akciója.

Mindenki tudja e hazában, hogy Erdély magyarságának megerősítésével, magának az erdélyi magyarságnak feljajdulása és akciója következtében nagyobb mérvéket ölt a székely mozgalom.

A székely Gazdaságok Szövetsége, a székely kongresszus óta évről-évre foglalkozik mindazon kérdésekkel, melyek nyomán megindulhat és eredményt szerezhet a társadalom és állam munkája.

Hetedik közgyűlésről, a zavaros politikai viszonyok miatt késve, csak most bocsátotta közre jegyzőkönyvét, mely az akció érdekében újabb határozatait tartalmazza s munkásságát tovább irányítja.

Mindjárt a jegyzőkönyv elején Deák Lajos kir. tanácsos, elnök, nagyszabásu megnyitója köti le figyelmünket, melyben a magyar gör. kath. püspökség felállításával kapcsolatos teendőit körvonalozza az erdélyrészi, főleg székelyföldi társadalomnak és hatóságoknak.

Zakariás János dr. a Brassói Székely Társaság elnöke azon nagy mulasztásokra mutat rá, amiket a magyar pénzüzetek követtek el, hogy önös üzletet folytattak, a magyar érdekeket csak ott és annyiban szolgálták, ahol és amennyiben saját hasznuk kívánta. Érdekes párhuzamot von a szász és oláh pénzüzetek akciója közt, melyek első sorban a nacionális érdekeket karolták föl s üzletüket is ez a cél irányította. Javaslatára elhatározta a Szövetség, hogy lépéseket tesz több erdélyrészi magyar pénzüzetnek záloglevelek kibocsátására is jogosult, törlesztéses jelzalog kölcsönököt nyújtó pénzüzetek fejlesztése érdekében; hogy a magyar pénzüzetek az eddiginél nagyobb mértékben járdozzanak magyar kulturális célokra.

Hankó Vilmos dr. főreáliskolai igazgató a székely fürdők természetes ritkaságait ismerteti gyönyörű, vonzó előadásban, módokat keresvén az idegen forgalom ideterelésére. Sürgeti a székely fürdők és természeti kincsek állami felügyelet alá helyezését; a tulajdonosok számára nagyobb hitelalap létesítése által törlesztéses kölcsönök biztosítását; osztrák mintára hivatalos idegen forgalmi szervezet létesítését; az ideirányuló közlekedés könnyebbé és gyorsabbá tételét. Az elnökség ezen reformok sürgetésére utasítást nyert. Kapcsolatosan elhatározlatott,

hogy a székely nép etnográfiajának megírásával a jövő közgyűlésen foglalkozik és előadónak Hermann Antal dr. egyetemi tanárt kérte fel.

László Gyula a Szövetség alelnöke Csikvármegye iparfejlesztésével foglalkozott beható szakszerűséggel, minek kapcsán határozatba ment, hogy a Székelyföld részére ipari kirendeltség felállítására, a Székelyudvarhely—csikszeredai vasuti összeköttetés létesítése, a mádэфalvi kiágazó állomás Csikszeredába való áthelyezése sürgetessék.

T. Nagy Imre a csiki gazdasági bajokkal, dr. Kovács József a székely nép szociológiájával foglalkoztak behatóan.

Indítványok során a székelyföldi vasut hálózat kiegészítését sürgeti a közgyűlés. Elhatározta, hogy az alkohol pusztítása ellen szervezkedik. Végül azt a magyar nemzeti létérdekünket gyökerében érintő határozati javaslatot fogadták el, hogy idegen állampolgárok Magyarország területén földbirtokot ne vásárolhassanak.

A gyűlés többi részét adminisztratív intézkedések töltötték ki.

Baromfitenyésztésünk.

Irta: Gróf Teleki Józsefné

Valahányszor külföldi lapokban olvasom, mennyire keresi a fogyasztóközönség a baromfiárut, mindig öröm fog el, mert azt látom belőle, hogy a magyar gazdaközönség nem csak bátran kiterjesztheti munkáját erre a termelési ágra is, de nem is tud annyit előállítani, a mennyit a külföldön el ne lehetne adni. A nyugati nagy gyárosok rengeteg mennyiséget fogyasztanak ezekből a cikkek-ből, de korántsem kapnak eleget, azért azután messze tengerentúli gyarmatokból igyekeznek tojást és baromfit kapni.

Magyarország baromfikereskedelme nem áll ugyan az utolsó helyen a nemzetközi versenyben, de sajnálattal kellett tapasztalnom, hogy a magyar baromfiáru nem foglalja el azt a helyet, melyet szeretnénk és érdekünkben volna, hogy elfoglaljon. A nyáron számos külföldi fürdőhelyet jártam be, a hotelekben mindenütt magyar baromfipecsenyét kerestem és nem tudtak sehoh adni. Természetesen ez rosszul esett nekem, mert azt vártam, hogy a hoteltulajdonosok elismeréssel fognak szólni a magyar baromfiról s legfeljebb azon fognak panaszkodni, hogy nem kapnak eleget. Ehelyett azt kellett hallanom, hogy régebben tartottak ugyan magyarországi baromfit, de mivel nem felelt meg a vendégek izlésének és igényének, most máshonnan szerzik be szükségletüket. Azt mondják, hogy a magyar baromfi kicsiny és sovány, mert a magyarok nem hizlalnak.

Ezekből láthatja a tenyésztő és különösen a gazdaközönség, hogy azok az elvek, amelyeket immár évek óta hirdetünk a hazai baromfiállomány feljavítása

és jobb tenyésztési eljárások tárgyában, nem légből kapottak, nem íróasztalnál keletkeztek ötletszerűen, hanem a való élet követelményei alapján a kereslet igényeiből lettek levonva. A külföldi fogyasztó nagytestű, finom hizlalt árut keres, nem pedig kicsinyet és még hozzá soványat.

Lehet, hogy a parlagi magyar tyuk minden nemesítési eljárás nélkül is megfelel a mi saját külön izlésünknek, de világforgalmat ilyen áruval nem lehet elérni. Hiszen az könnyen elgondolható, hogy a gazdag külföldi fogyasztó, szivebben eszi a bő husu, finom izletességre kihizlalt pecsenyét, mint az olyan csirkét, amelyen csak csontot és bőrt talál. De a munkás is a Nyugat nagy városában, ha már jól megfizeti baromfipecsenyéjét, akkor nagy darab izletes húst akar. De más ország termelési példája is erre utal minket. A franciák és belgák mesterei a hizlalásnak s ha összehasonlítjuk a francia fajtákat a mi parlagi tyukjainkkal, látni fogjuk, hogy előbbiek legalább is kétszer akkora. Az angolok kiállításakon a legnagyobb és legszebben készített pecsenye árúnak adják a legelső díjakat s előfordul, hogy egy jól kihizlalt fiatal kakas 200 korona díjat is nyer leölt állapotban. Ez így van s nem is fog megváltozni, bármennyire állítja is a mi közönségünk, hogy az orpingtonok és egyéb külföldi fajták nem érnek annyit, mint a mi közönséges parlagi csenevész tyukunk. Tartsuk meg a hazai röge szülöttét, de javítsuk meg úgy tojás, mint hústermelésben, erre pedig csak nagy testű és bőtojó külföldi fajtát használhatunk, mert a tisztavérbeni javítást ambicionálhatja ugyan az intelligens tenyésztő, de a kisgazdaközönségnek ezt a javítási módot jó vélekelkel ajánlani nem lehet.

Külföldön szerzett tapasztalataimra hivatkozva az intelligens gazdaközönséghez fordulok támogatásért a népnevelés munkájában. A nép körében élő intelligencia a természetes vezető, akinek példáján épül, vagy hanyatlak a falvak küzdő lakossága. A magyar nép a múlt századok küzdelmeiben megállotta a helyét, a jövőt is meg fogja hódítani, ha megtanítjuk dolgozni, munkálkodni. Ez a mi kötelességünk, ez a magyar intelligencia kötelessége, lakják bár a legelgottabb faluban, vagy a legfényesebb városi palotában. Ne mondja senki, hogy a baromfitenyésztés fellendítése nem fontos kérdés, sőt ez áll a legelső termelési ágak között, amelyeket népünk körében ki kell építeni, mert ez honorálja legjobban a tudást, munkát és szorgalmat, minthogy pedig általánosan használt élelmiszereket produkál, határtalan az expanzióképessége minőségileg és mennyiségileg és e fejlődésnek beláthatatlan mezeje nyílik meg előtte. Amidőn tehát szíves együttműködésre kérem fel főleg intelligenciánkat, teszem ezt nemesak különösen hazafiságból, hogy a baromfitermékekért a külföldi piacokon kiadott rengeteg sok millió a magyar gazdát boldogítsa, hanem humanizmusból is, mert a baromfitenyésztés nem igényel nagy befektetést és így a legszegényebb emberek

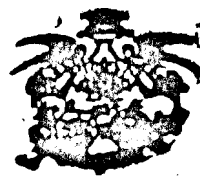
Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok. Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRTT, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefonszám 567.

Mátrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olesó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára. 1005

üzhetik, amint üzik is. De különösen appellálók a lelkes magyar uriaszonyok jószívéhez, akiknek mindig volt érzékük a nép jóléte és boldogulása iránt.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Új ügy- és személybeosztás a földmivélésügyi miniszteriumban.** Január hó 1-én a m. kir. földmivélésügyi miniszteriumban a következő új ügy- és személybeosztás lép életbe:

Elnöki osztály. Főnöke: Koós Jenő min. osztálytanácsos, osztályvezető: Lip-tay Béla min. osztálytanácsos.

I/A. Főosztály: főnök Horváth Sándor min. tanácsos, 1. ügyosztály (erdőfelügyelet): osztályvezető Lászlóffy Gábor min. tanácsos, 2. ügyosztály: (erdőgazdasági üzemtervek, kísérletügy és erdőstatisztika), osztályvezető Nagy Károly főerdőtanácsos, 3. ügyosztály: (állami erdőtisztek és szolgák személyi ügyei, erdészeti szakképzés), osztályvezető: Arató Gyula főerdőtanácsos, 4. ügyosztály: (állami kezelésbe vett erdők), osztályvezető: Péch Kálmán főerdőtanácsos, 5. ügyosztály (kopár területek beerdősítése), osztályvezető: Rappensberger Andor főerdőtanácsos.

II/A. Főosztály: (Lótenyésztés), főnök: gróf Szápáry Péter miniszteri tanácsos, osztályvezető: Budaházy Kálmán min. oszt. tanácsos.

III. Főosztály: főnök Csabay Béla min. tanácsos, 1. ügyosztály: (állategészségügyi közigazgatási ügyek), osztályvezető: dr. Kakucsi György min. oszt. tanácsos, 2. ügyosztály (állatorvosok személyi ügyei), osztályvezető: dr. Pap Regány István minisz. oszt. tanácsos, 3. ügyosztály: (külforgalmi ügyek) osztályvezető főnöki hatáskörrel Péchy József min. tanácsos, 4. ügyosztály: (belföldi állatforgalom kihágási és egyéb ügyek), osztályvezető: dr. Bárdossy Jenő min. tanácsos.

IV. Főosztály: főnök Serbán János min. tanácsos, 1. ügyosztály: (állat-tenyésztés), osztályvezető: dr. Góger László oszt. tanácsos, 2. ügyosztály (tejgazdaság és havasi gazdaság), ideiglenes osztályvezető: dr. Koefler István min. s. titkár, 3. ügyosztály (legelőügyek): osztályvezető báró Jeszenszky Károly min. osztálytanácsos, 4. ügyosztály: (gazdasági felügyelőségek), osztályvezető: dr. Balogh Sándor min. titkár.

VI. Főosztály: főnök Tóth Elemér min. osztálytanácsos, 1. ügyosztály (gazdasági munkásügyek), osztályvezető: Radisics István min. oszt. tanácsos, 2. ügyosztály (mezőrendőrség), osztályvezető: Tóth Elemér min. osztálytanácsos, 3. ügyosztály (birtokrendezés és tagosítás), osztályvezető: Ivády Béla min. oszt. tanácsos.

VII. Főosztály: főnök Dubrawszky Róbert min. tanácsos, 1. ügyosztály (me-

zőgazdasági statisztika), osztályvezető: dr. Márton Ödön min. oszt. tanácsos, 2. ügyosztály (közgazdaság), osztályvezető: Györy Lóránt min. oszt. tanácsos.

VIII. Főosztály: főnök dr. Lónyay Ferenc min. tanácsos, 1. ügyosztály (szőlészet), osztályvezető: Lekky István min. osztálytanácsos, 2. ügyosztály (borászat), osztályvezető: dr. Hampel Antal min. oszt. tanácsos.

IX. Főosztály: főnök Zsedényi Béla min. tanácsos, 1. ügyosztály (gazdasági szakoktatás), osztályvezető: Eszeterháy Jenő min. osztálytanácsos, 2. ügyosztály (mezőgazdasági kísérletügy), osztályvezető: dr. Magyary Győző min. osztálytanácsos; gazdasági, háziipari miniszteri megbízott: dr. Adler Rácz József min. tanácsos.

XI. Főosztály: főnök Tervev Imre min. tanácsos, 1. ügyosztály (fatermesztés és gyümölcsstermelés), osztályvezető: dr. Tóth Jenő min. osztálytanácsos, 2. ügyosztály (zöldség és virágtermelés és a kertészeti termékek értékesítése), ideiglenes osztályvezető: Landgráf János min. tanácsos, 3. ügyosztály (halászati igazgatás), osztályvezető: Landgráf János, min. tanácsos, 4. ügyosztály (kisebb gazdasági ágak), ideiglenes osztályvezető: Krenedics Ferenc min. titkár.

XII. Főosztály: főnök dr. Szomjas Lajos min. tanácsos, 1. ügyosztály (közgazdaság), osztályvezető: dr. Ferdinandy Bertalan min. osztálytanácsos, 2. ügyosztály (mezőgazdaság), ideiglenes osztályvezető: dr. Reusz Andor min. titkár, 3. ügyosztály (miniszteri kirendeltségek), osztályvezető: dr. Köves György min. osztálytanácsos.

— **A gazdasági egyesületi titkárok értekezlete.** Az OMGE és a GEOSz nagygyűléseivel kapcsolatban a vármegyei gazdasági egyesületi titkárok Serfőző Géza elnöklésével értekezletet tartottak. A személyi ügyek elintézése után Jeszenszky Pál kir. tanácsos, az OMGE ügyvezető titkára, ismertette a gazdasági egyesületi titkárok nyugdíjszabályzatát és terjesztette elő azokat a módosításokat, melyeket a földmivélésügyi miniszter az alapszabályok tekintetében megkíván. A módosításokat megállapították s ezzel egyidejűleg köszönetet szavaztak Jeszenszkynek a nyugdíjszervezet létesítése körül kifejtett működéséért. Tárgyalták ezután a gazdasági egyesületek egységes szervezésének kérdését, a gazdasági egyesületek és gazdasági felügyelőségek ügyét, továbbá az állami kirendeltségek dolgát, amire vonatkozólag Szilassy Zoltán orsz. képviselő, titkár ismertette a központ munkásságát. A felszólalások kapcsán különösen a kirendeltségek ellen merültek fel panaszok, amelyek jelenlegi szervezetükben sok helyen az egyesületi élet megbénítására törekcszenek.

— **A képviselők és az agrárvédelem.** A Gazdaszövetség a Magyar Gazdaszö-

vetség hivatalos lapja ujévi számában vezető helyen foglalkozik a mezőgazdasági vámvédelem veszedelmével s bejelenti, hogy az új esztendő a harcok esztendeje lesz. „Meggyszavazhatta a képviselőház a felkatalmazást, — írja a Gazdaszövetség, — bizakodhatnak a szerbek győzelmükben s alkudozhatnak a külügyminiszter Szerbiával a magyar mezőgazdaság bűrére, az utolsó szó mégis a miénk, a földmivelő Magyarorszáé lesz! Harcok esztendeje lesz ez az új esztendő, mert a földmivelő nép nem fogja némán nézni, mint forgatják ki megélhetéséből, mint teszik tönkre állattenyésztését, mezőgazdaságát kétes külpolitikai sikerekért. Az öntudatra ébredt gazdaközönség számon fogja kérni az országgyűlésre küldött képviselőktől, helyt állanak-e a mi legszentebb ügyünk, a magyar mezőgazdaság védelmének a fenntartása mellett, vagy pedig gyáván cserben hagyják nemzeti termelésünket, a magyar nép millióinak keresetét. Legyenek rá készen a törvényhozás tagjai, hogy nem lesz nyugtuk, míg biztosítva nem látja a magyar nép, hogy nem árulták el s megélhetését, termelésének védelmét semmi veszély nem fenyegeti.”

— **Az ország haszonállatállománya.** Az 1912. év folyamán az állategészségügyi vizsgálatok kapcsán foganatosított haszonállatösszeírás főbb számbeli eredményei — ide nem értve a közös hadsereg, a m. kir. honvédség és a csendőrség birtokában levő állományt — a következő: A szarvasmarha összes, idei létszáma 6.036.945 darab, a tavalyi létszám 5.942.342 darab, a szaporodás tehát 94.605 darab, a mi az állomány 1,6 százalékos emelkedésének felel meg. A magyarfajta 95.453 darabbal apadt, jelentékenyen szaporodtak a piros-tarka, a borz-deres és egyéb tarka fajták. A lónál az összehasonlítás a következő eredményt mutatja: 1912-ben az állomány 1.960.000 darab volt a megelőző évi 1.967.000 darabbal szemben, így tehát az apadás 7.010 darab, a mi 0,4 százaléknak felel meg. A többi állatnemeknél az alábbi eredmények mutatkoznak: Sertés 1912-ben 7.409.801 1911-ben 6.166.962, szaporodás 1.242.839 vagyis 20 százalék. Juh 1912-ben 7.168.054 darab, 1911-ben 7.509.732 apadás 341.768 darab, százalékban a fogyás 4,50. Szamár 1912-ben 15.896, 1911-ben 17.832, apadás 1846 darab, vagyis 10,40 százalék. Öszvér 1912-ben 968 darab, 1911-ben 937, szaporodás 31 darab, vagyis 3,30 százalék. Kecske 1912-ben 313.849 darab, 1911-ben 331.383 darab, apadás 17.534 darab, a mi 5,34 százaléknak felel meg.

— **A piaci hírszolgálat szervezése.** Az ország nagyobb piacain a kerti termékek árainál nagy különbségek mutatkoznak. A kerti termékek eltérő, kicsi, vagy nagy árat nem magyarázza meg a vasúti távolság, inkább a tálékozatlanság az oka, hogy a termelők nem tudják az előnyösebb értékesítési helyeket, sem azt, hogy egy-egy piacon nagy áru felhalmozódás van, másrészt másutt meg az árukereslet miatt a külföldi áru talál piacot. Ezen a bajon akar segíteni a földmivélésügyi miniszter azzal, hogy a kertészet ügye iránt ér-

A magyar kir. földmivélésügyi miniszterium erdelyrészi kirendeltsége nagyobb mennyiségű tavaszbuza, zab, árpa, lóhere, lucerna, burgonya, répa, baltacim

VE TŐ M A G Y A R K A T

vásárol. Minták az ár, szállítható mennyiség és összes szállítási feltételek megjelölésével Marosvásárhelyre az erdelyrészi miniszteri kirendeltséghez küldendők.

dekládó nők és férfiak sorából szervezi a piaci hirszolgalatot. Az illetők megnyerése és általán az intézménynek a szervezése most van folyamatban. A hirszolgalat szervezésével az a remény is vele jár, hogy a piaci árjelzés sok gyakorlati gazdát fog megnyerni a jövedelmező szántóföldi konyhakertészet üzérére, az intenzív gazdálkodásnak e legalkalmasabb módjára.

járadék lefizetésének feltétele alatt a szövetség mindazon különálló szervezeteket felvehesse, melyek az 1912. LIII. t.-c. 19. §-a követeléseinek s a szervezeti eszmének is megfelelnek. Az új ellenőrző kötelek szervezésével a szövetség módot kíván nyújtani arra, hogy a szervezeti elveket tiszteletben tartó különálló szervezetek hozzá s így a helyes szervezeti mozgalomhoz csatlakozzanak. Az új ellenőrző kötelek szervezési munkálataihoz rövid időn belül hozzáfognak.

ADRIAI
BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 180 millió korona

Vezérigazgató: Rácz-almási Frigyesy Adolf, m. kir. udv. tanácsos,
Igazgatósági elnök: Bárány Lajos, valós. belső titkos tanácsos

E társulat, amely 74 éves fennállása óta 650 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett:

tűz- és robbanási, betöréses lopás, baleseti valamint jégokozta károk ellen, továbbá: az emberek életére, halál, elérési valamint kiházasítási esetekre és magas kamatozása

életjáradékokra. 2091

Erdélyrészi vezérképviselőség Kolozsvárt:
Gróf Bethlen Pál Bács-Kulai Szekula Ákos
igazgató, választm. tag. vezérfelügyelő.

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE
(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

A LAPPÉLÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ES KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

Használjon szaggatás, fejfájás, oldalnyílás, hát- és derékfájdalmak ellen

Dr. **BOROVSKY**-féle kellemes szagu **BOROLINT.**

Ára 80 fillér, próbatíveg 50 fillér. Mosakodásra, szépitő és legjobb fertőtlenítő **BOROLIN-SZAPPANT.**

Ára darabonként 30 és 80 fillér. Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen **BOROLIN-CUKORKÁT**

Ára csomagonként 20 és 40 fillér
Kapható mindenütt. — Kapható mindenütt.

A különálló szervezetek ellenőrző köteleke. A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége Mailáth József gróf elnöklésével tartott rendkívüli közgyűlésén Bernát István ügyvezető alelnök reformátuma alapján módosították a szövetség alapszabályait. A módosítás lehetővé teszi, hogy az új adótörvényben foglalt kedvezések igénybevétele végett az egy központhoz sem tartozó szervezetek részére a szövetség külön ellenőrző köteleket szerezzen, melybe az évente egyszeri ellenőri kiküldés költsége fejében megállapított

Kiadó birtok.

Mezőségen állami ut mentén, vasuti fővonaltól 15 kilométerre, **1500 kat. hold**, melyből 300 hold prima rét, 300 hold legelő, 800 hold szántó (ebből 100 hold őszi buza vetés, 100 hold lóherés-lucernás, 100 hold őszi szántás) 80 hold erdő, 2 hold amerikai termő szőlő;

kitünő karban levő gazdasági épületekkel, kényelmes uri lakással, gyümölcsös, szép parkkal, tejgazdaság, teljes felszereléssel, 1913. ápril elsejétől több évre **kiadó.** Cim a kiadóhivatalban.

2859

Eladó

tíz waggon első osztályu étkezési célra és vetőmagnak is alkalmas

Magnum Bonum-Burgonya

ab: Kolozsvár vasutállomás.

Eladó termelő címét megadja:

a kiadóhivatal.

2821

Tekintetes

Alfa-Separator Részvénytársaság
Budapest, 56/E

28 0

Mint hogy a múlt évben Önöktől egy »ALFA« gyorstakarmányfüllesztőt rendeltem és ezzel rendkívül meg vagyok elégedve, ezennel legjobb köszönetemet akarom Önöknek kifejezni azért, hogy egy ily kiváló előnyökkel bíró gazdasági eszköz vételére rávettek

A takarmányfüllesztő előre nem sejtett előnyökkel bír, amelyek közül azonban csupán a legnagyobbakat hozom fel:

Nagyobb disznótenyésztésem van, minnek folytán sok takarmányra van szükségem, azonban amióta a füllesztőt használom, azóta sokkal kevesebb takarmány kell, mint hogy a takarmány (többnyire burgonyát fülleszték) sokkal jobban lesz kihasználva és az állat jobban emészt, mivel az egész tápérték a takarmányban marad, nem úgy, mint a kiözésnél, ahol a tápérték kité.

A disznók sokkal szívesebben eszik a füllesztett takarmányt, mint a kiözött takarmányt és előbbi jobban is emésztik

A tüzelőanyag ötszörösét megtakarítom, 4 kg. szén mellett 100 kg. burgonyát fülleszték, úgy hogy a készülék ezáltal ta kifűtődik.

A takarmányfüllesztő nem kíván különös kezelést és mintán a tüzelőanyagot egyszerre lehet feltenni, továbbá utánnézés feleslegessé válik.

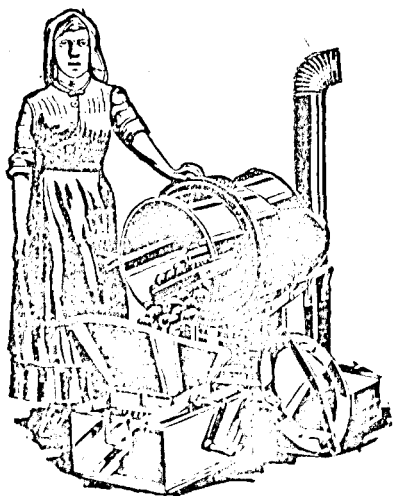
Emészthetetlen takarmányt füllesztés által szintén emészthetővé és ártalmatlanná lehet tenni.

A készülék bárhol állítható fel és igen keves helyet vesz igénybe.

A füllesztőt minden gazdának és állattenyésztőnek a legjobban ajánlhatom

Teljes bizalommal

KOBIALKA ANDRÁS, szajgyáros, Toporecz.

2681 I.

Az összes

Gépek és formák

cementárúk előállítására,
cementfalazótéglagyártógépek,
Cementfedőcserepgyártógépek,
betonürtömbgyártógépek,

FORMÁK

csatornázási-, vízvezeték- és alagsóvek,
betoncölöpök, lépcsőfokok, határkövek
stb. gyártására,

**közuzók, hengerművek,
betonkeverők, padlólapsajtók.**

Dr. Gaspary & Co. gépgyára
Markranstädt, Leipzig mellett.

Kérjük gyárunkat meglátogatni.
443. számú brosúra ingyen.

„MEZŐGAZDASÁGI KALAUZ”

E cím alatt Budai Barna és Konkoly-Thege Sándor dr. szerkesztésében vaskos kötet jelent meg, mely hazai nagyobb gazdaságainkat, mint beszerzési forrásokat ismerteti. A könyv tehát arról tájékoztatja az érdeklődőt, hogy mindazt a szükségesi cikket, amit a mezőgazda termel, hol, mely gazdaságban, milyen mennyiségben és milyen feltételek mellett szerezhetheti be.

Beszerzési forrásokat sorol fel tenyész- és haszonállatokra nézve (ló, szarvasmarha, sertés, juh, baromfi, eb, házinyul, kecske, szamár, öszvér, hal) állati termékekről, vetőmagvagról, szőlővesszőről, facsemetékről, oltványokról, gyümölcsökről, konyhakerti terményekről és borokról: ezeknek minden nevezetesebb fajtáját és féleségét felkarolja.

Nem csupán címét adja a gazdaságoknak, de megjelöli a tenyésztés, illetve termelés mértékét, irányát, haszoncélját, az eladó fajtákat, illetve féleségeket, azok mennyiségét, árát, szóval lehetőleg mindazt, ami a vásárlót érdekelheti.

A könyv 4000 gazdaságról emlékezik meg és több mint 10000 beszerzési alkalmat ismertet. A szerzők előtt, kik egyuttal a „Köztelek” szerkesztői, az a közérdekű cél lebegett a könyv kiadásával, hogy a fogyasztó közönséget megismertessék a mezőgazdasági termelő forrásokkal s közöttük közvetlen összeköttetést hozzanak létre. Vállalkozásuk e tekintetben uttörő, mert hasonló munka még sehol nem jelent meg.

A könyv egyaránt érdekli a gazdákat és azokat az iparosokat és kereskedőket, akik nyersanyag szükségletüket a gazdaságoktól szerzik be. A „Mezőgazdasági Kalauz” mintegy 30 nyomtatott ivre terjedő. Ára kemény vászonkötésben 16 korona.

Megrendelhető az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatalától Kolozsvárt, Atilla-utca 10. sz. Utánvéttel, vagy az összeg előzetes beküldése mellett.

2841

2842 I.

Legtartósabb huzott drótszálás lámpa!

Magyar
SIEMENS - SCHUCKERT - MÜVEK
Budapest, VI., Teréz-körut 36.

Eladó állatok.

Egy 168 cmtr. magas jegytelen sárga kanca belovagolva, szelid, teljesen megbízható női hátsónak és egyesben női hajtó kocszi előtt is.

10 drb. nagytestű, jó tejelő bivalytehén, ezekezből jelenleg 2 drb. kisborjas, 6 drb.-nak január végéig, 2 drb.-nak tavaszig várható leborjuzása. Valamennyi borju nélkül, férfi és nő által egyaránt fejhető halgatagon avagy énekelve.

1 drb. nagy és 1 drb. 2 éves bivalybika. 2 drb. 2 éves bivalyüsző. 5 drb.

1 éves bivalyüsző és 1 drb. 1 éves bivalybika. Növendékek a legkiválóbb tejelő anyák borjai. 12 drb. 2 éves erős csontozatu magyarfajta ökör tinó

8 drb. erős csontos magyarfajta igásökör.

1 drb. jellegzetes, erős csontozatu, nagy és hosszú testű báznai fajta kan.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt Sperker Ferenc, lakása: Kolozsvár, Majális-u. 13

2829 II.

Homlokzatok és belsőhelyiségek meszelésére

a legjobb és a legtokéletesebb

2767 II.

Kimerítő ajánlatot és mintát szívesen küldök.
LUTZ EDE és TÁRSA festékgyára.
BUDAPEST, VII., ker., Örnagy-u. 4.

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

telefon 25-33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25-33

2:8

VII., Gizella-ut 15.

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

Bortermelők!!

Legyetek nagyon óvatosak

a szőlő-oltványok

bevásárlásánál, mivel a kedvezőtlen vegetációs időszak következtében majdnem minden szőlő-oltvány peronosporás és

gyengén gyökerezett, míg a mieink az idén is minden tekintetben kifogástalanul egészségesek, erőteljesek és gazdagon gyökerezettek.

Fronius és Theiss

szőlő-oltványtelepesek,

Medgyes (Nagyküüllőmegye.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

2830

KOLOZSVARI

TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénzüintézete.

Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjai 1.287.520 korona 33 fillér.

Igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 23. sz. alatt az emeleten.

Váltóüzlete: Ugyanott.

Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

2004

Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kamatozás mellett eszközölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza. Leszámítol váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapírokat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10-50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönöket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket vagy azok vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előleget nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáratl.

Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapírokat, betéti könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra.

Árukra előleget ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruraktáraiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

Az

„ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET“

könyvkiadó-vállalatában megjelent füzetek

jegyzéke és ára:

	K. f.	K. f.	
1. Réti János. A trágyáról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók	—60	34. Dr. Péter Béla. A haltenyésztésről	—70
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása	1.—	35. Dr. Péter Béla. A vetőmag eltarításáról és a magtárban kárt tevő állatokról	—70
3. Virág Elek. A gazda, mint sertéshizláló	—70	36. Jakab László. »Umutató házi állataink egészségének gondozására«	1:50
4. Tornay Béla. A borjúk fölneveléséről	—70	37. Dr. Rodiczky Jenő. Magyar olajnövények	—70
5. Herényi Gothárd Sándor. A takarmányrépa	—50	38. Cserhádi Sándor. A gyomok kártékony-sága és az ellenük való védekezés	—80
6. Hauer Géza. A fűjéstehénről	—80	39. Papp Gergely. A szocializmusról	—50
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről	—70	40. Heigel Lipót. Az állami egyesenes adók és a községi adópótlékokról	1—
8. Jakab László. Umutató az állati betegségek elleni védekezésben	—80	41. Heigel Lipót. A fogyasztási adókról, jövedékek és illetékekről	1—
9. Domokos Kálmán. Az építkező gazda	1—	42. Ráczó Imre. A legfontosabb szalás takarmánynövények termesztése	—50
10. Ruisz Gyula. A kukorica műveléséről	—70	43. Ikafalvi. Szőlőművelésről	1—
11. Dr. Péter Béla. A házi állatok fontosabb elősködei	1—	44. Rosz Nándor. A tenyészkancaokról, különös tekintettel a meddőség okaira és azok elhárítására	—50
12. Ritter Gusztáv. A házi kert	1—	45. L'Huillier István. A káposztafélék termesztése a szántóföldön	—50
13. Gáspár József. Baromfitenyésztés	—60	47. Dr. Báintner Ferencz. A mezőgazd. szeszgyárak jóvedelmezősége, berendezése, üzeme, gyümölcsipalka-főzés	1—
14. Cserhádi Sándor. A csalamádé termesztése, bevermelése és etetése	—70	48. Dr. Varga Kálmán. »Czékorrépa termesztése«	1—
15. Czajlik István. Csikónevelés	—70	49. Dr. Cséser Lajos. »Magyar komló termesztése«	1—
16. K. Vörös Sándor. A dohánytermesztéséről	—70	50. Cserhádi Sándor. »A gabonafélék termesztése«	1—
17. Asványi Lajos. A vörös lóhár termesztéséről	—80	51. Dr. Péter Béla. »A gyógynövények termesztése«	1:50
18. Ritter Gusztáv. Gyümölcsérettetés	—70	52. Dr. Barna Balázs. A kenyéradó növények fontosabb ellenségei és betegségei	1:50
19. Herényi Gothárd Sándor. A nyers takarmányok eltevése, különös tekintettel a zsonbolyai kazalra	—50	53. Dr. Barna Balázs. A gyümölcsfák fontosabb ellenségei és betegségei	2—
20. K. Vörös Sándor. A gazdaságok berendezéséről	—90	54. Dr. Péter Béla. Rövid útmutatás a vadon termő gyógynövények gyűjtésére	2—
21. Marc Ferencz. A kosárfűz termelése	—60	55. Jászberényi András és Szász Ferencz. Tejgazdaság. Tejtermelés, tejkezelés.	20 képpel
22. Kovács Béla. Házi állataink takarmányozása	1:20	56. Cséser Lajos dr. Utazás a faluból a községbe	3—
23. Grasselli Miklós. A len- és kender-termeléséről és áztatásáról	—50		
24. L'Huillier István. Konyhakerti magvák termelése	1—		
25. Réti János. A komló-termeléséről (elfogyott)	—60		
26. Gáspár József. A méhtenyésztésről	—70		
27. Dr. Péter Béla. A gabonafélék, a burgonya és a szőlő legfontosabb gombafertőzésekéről	1—		
28. Nemes István. Talajjavítás lecsapolással	1—		
29. Réti János. A legjobb takarmányfűvekről	—70		
30. Nemes István. Az öntözés	1—		
31. Jakab László. Hasznos tudnivalók az állati szülészet köréből	1:20		
32. Szűts Mihály. A jégkár ellen való biztosítás és a károk becslése	1—		
33. K. Vörös Sándor. Gazda számvitele	—80		

Megrendelés és pénz:

az Erdélyi Gazdasági Egylet pénztára; „Takp. Hitelbank“;

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 7. sz. cím alatt küldendő.

A megrendelt füzetek bérmentve tételnek postára.

Utánvétellel nem küldünk füzeteket 2735

Prima legelő haszonbérbeadás.

Csöb község határán 300 K. hold erdei legelő, mely úserdő talajon, a talajnak megfelelő vetett fűnemekkel létesített, déli és délkeleti fekvéssel, a legszárabb években is bőséges vízzel bir, s a melyen nyaraltak hosszú évek során át a szentdemeteri gyorsfejlődésű magyarfajta szarvasmarhatenyészetnek azon növendékállatai, a melyek az ország minden tenyészállatkiállításán mindig az I-ső díjakat vitték el, — több évre haszonbérbe adó.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt Sperker Ferenc, lakása: Kolozsvár, Májális-utca 13.

2829 I.

Elsőrendű BENZINLOKOMOBILOK

szolid és erős kivitelben

Warchalowski J. motorgyár magyarországi fiókja

Budapest,

VI., Váci-körút 37. szám.

Gyár:

Wien III., Paulusgasse 3.

Legrégibb speciális motorgyár. 3000 motorunk üzemben.

Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és mérnöki látogatás díjmentesen.

Fekvő- és állóhengerű benzinmotorok, magasnyomású nyersolajmotorok.